

Protokół

z II spotkania konsultacyjnego dotyczącego opracowania planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dębówka nad Rzeką Uszewką PLH120066 i Dolina rzeki Gróbki PLH120067

Dnia 3 grudnia 2018 roku w Gminnym Centrum Kultury Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej odbyły się II warsztaty konsultacyjne dotyczące opracowania planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dębówka nad Rzeką Uszewką PLH120066 i Dolina rzeki Gróbki PLH120067. Plany zadań ochronnych dla ww. obszarów Natura 2000 przygotowywane są w ramach projektu POIS.02.04.00-00-0193/16 pn.: „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Organizatorem spotkania była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie. Celem spotkania było przekazanie prawnych i merytorycznych informacji o procesie opracowywania Planów Zadań Ochronnych (PZO), nakreślenie ogólnej charakterystyki obszarów Natura 2000 Dębówka nad Rzeką Uszewką i Dolina rzeki Gróbki, przedmiotów ochrony i ich zagrożeń, zachęcenie do włączania się do prac Związku Lokalnej Współpracy (ZLW).

Prowadzący:

- Dagmara Klimczak, Kinga Szado, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (RDOŚ) Wydział Spraw Terenowych w Tarnowie,
- eksperci: Paweł Najfeld – botanik, entomolog Zakład Ekologii i Ochrony Przyrody, Instytut Ochrony i Inżynierii Środowiska, ATH w Bielsku-Białej, Pracownia Ekspertyz Środowiskowych "DENDRUS",
- Małgorzata Grodzińska-Jurczak (moderator), Katarzyna Nieszporek, Uniwersytet Jagielloński.

Uczestnicy (łącznie 21 osób):

- Nadzór Wodny Brzesko (2 osoby),
- Wspólnota Pastwiskowa (3 osoby)
- Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie (2 osoby),
- Starostwo Powiatowe w Brzesku (1 osoba)
- Ośrodek Doradztwa Rolniczego (2 osoby),
- Rolnicy - Strzelce Wielkie, Jadowniki Mokre, Szczurowa (4 osoby),
- Sołtysi wsi położonych na terenie gminy Szczurowa (2 osoby),
- Gmina Rzezawa
- Gmina Szczurowa – wójt, urzędnicy (2 osoby)
- Gmina Bochnia.

Przebieg spotkania:

Spotkanie rozpoczęło się powitaniem przybyłych osób przez moderatora i nakreśleniem programu spotkania. Wyjaśniono co to są Zespoły Lokalnej Współpracy (ZLW) i poproszono uczestników spotkania o deklaracje ewentualnej chęci uczestnictwa w ich pracach. Następnie Pani Dagmara Klimczak przedstawiła zasady programu Natura 2000, podając przy tym

szczegóły dotyczące ww. obszarów Natura 2000. Przedstawiła szablon dokumentacji, na podstawie którego będą tworzone plany zadań ochronnych. Z sali padło pytanie czy tabela z uwagami będzie ogólnodostępna, czy jest możliwość składania uwag i czy będą one widoczne dla wszystkich. Pani Dagmara Klimczak odpowiedziała, że członkowie ZLW mogą składać uwagi w trakcie prac nad dokumentami PZO, dokumentacja będzie również podana do publicznej wiadomości w ramach konsultacji społecznych.

Następnie moderator przekazał głos ekspertowi przyrodniczemu, który omówił przedmioty ochrony. Scharakteryzował dwa gatunki motyli: modraszka telejusa *Phengaris teleius* i modraszka nausitousa *Phengaris nausithous* oraz siedlisko przyrodnicze: niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*, oraz zmiennowilgotne łąki trzęślicowe i rzadkie na terenach polskich łąki selernicowe. Charakter obszarów z biegiem czasu zmienia się. Łąki zanikają, zmieniają się na pola uprawne, gdzie motyli nie ma.

Ekspert zwrócił także uwagę na występujący, a wcześniej nie zinwentaryzowany gatunek motyla - czerwończyk nieparek, który choć wykazuje niezbyt liczną populację to wnosił będzie o uzupełnienie listy przedmiotów ochrony o ten gatunek.

Na koniec ekspert zaproponował działania ochronne dla tamtejszego terenu:

- łąki zmiennowilgotne - skupić się na ich utrzymaniu w niezmiennym stanie,
- łąki selernicowe - utrzymać ich aktualną powierzchnię,
- gatunek czerwończyk nieparek - (*Lycaena dispar*) – dodać do listy obiektów chronionych.

Uczestnicy spotkania z zaangażowaniem słuchali wystąpień, zadawali rzeczowe pytania i podnosili problemy istotne dla obszaru będącego tematem spotkania. Znakomitą większość obszaru stanowią grunty prywatne użytkowane rolniczo (najczęściej jako pastwiska dla bydła). Dlatego na spotkaniu obecni byli rolnicy.

Większość z nich wykazywała się dużą aktywnością w trakcie dyskusji. Niektórzy dodawali komentarze nie w formie pytań, ale oparte na swojej wiedzy czy doświadczeniu głównie rolniczym.

Tematy i wątpliwości zgłaszane przez uczestników:

1. *Czy istnieją obostrzenia wynikające z programu Natura 2000? Jak należy użytkować łąki? Jak często należy je kosić? Jak wypasać bydło? Czy można to zgrać w czasie i intensywności z terminami wynikającymi z programów rolnośrodowiskowych otrzymywanych przez rolników. Co z rolnikami, którzy mają bydło i muszq, w związku z przystąpieniem do programów rolnośrodowiskowych, kosić łąki 2-3 razy do roku? Na obszarze Natura 2000 Dębówka nad rzeką Uszewką są miejsca, które mają cechy łąk, ale tam nie ma motyli. Pani Dagmara Klimczak przedstawiła na przykładzie obszaru Natura 2000 Jadowniki Mokre PLH120068, zapisy znajdujące się w tym dokumencie w zakresie działań obowiązkowych i fakultatywnych dla zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych i gatunków motyli.*
2. *Jak wygląda odpowiedzialność za ewentualne pogorszenie stanu lub utratę przedmiotu ochrony w obszarze? Pani Dagmara Klimczak wyjaśniła na czym polega pogorszenie stanu lub utrata przedmiotów ochrony w obszarze oraz jaką procedurę można zastosować w takim przypadku (art. 37 ustawy o ochronie przyrody).*
3. *Problem odpowiedzialności za wycinkę drzew czy wykaszanie. Jeśli drzewa zostaną ścięte czy zagraża to przeżywalności chronionych motyli? Jeśli istnieje konieczność usunięcia drzew kto się tego podejmie (rolnik czy RDOŚ)?* Poinformowano uczestników, że RDOŚ W Krakowie realizuje projekt (na obszarach Natura 2000

Jadowniki Mokre PLH12068 i Torfowisko Wielkie Błoto PLH120080), w ramach którego realizowane są działania polegające np. na wycince drzew i krzewów, usuwaniu roślin ekspansywnych, regulowaniu poziomu wód gruntowych.

4. *Możliwość ewentualnego poszerzenia granic obszarów Natura 2000.* Ekspert wyjaśnił, że zasadniczo jest to możliwe, ale procedury mogą być bardzo długie. Granice zostały ustalone i zatwierdzone przez Komisję Europejską. Wyjaśniono też, że granice obszarów zostały wyznaczone nieprzypadkowo i zapewniają właściwą ochronę wymienianych gatunków i siedlisk. Padały również głosy ze strony aktywnych rolników, że jeśli będą konkretne profity to są za poszerzeniem granic obszaru.

Uwagi i wnioski:

- Niska frekwencja sołtysów na spotkaniu; uczestnicy podkreślili konieczność wyegzekwowania ich obecności na kolejnym spotkaniu.
- W opracowaniu PZO będą załączone mapy, na których graficznie przedstawiony będzie zasięg gatunków motyli i siedlisk przyrodniczych.
- Następne spotkanie w kolejnym roku kwiecień/maj prawdopodobnie wyjazdowe, aby móc wyjść w teren.
- Uczestnicy zdecydowanie widzieli cel i sens zorganizowania spotkania jak też jego kontynuacji. Uczestnicy deklarują zainteresowanie tworzeniem PZO i chęć udziału w pracach ZLW (15 osób zgłosiło się do prac ZLW).

Po wyczerpaniu uwag Pani Dagmara Klimczak poinformowała, że materiały ze spotkania będą przesłane mailowo, udostępnione w gminie oraz na stronie internetowej RDOŚ Kraków, a następnie podsumowała spotkanie oraz podkreśliła dużą rolę Zespołu Lokalnej Współpracy w pracach nad sporządzaniem PZO. Przypomniała, że wszystkie materiały i informacje dotyczące prac nad planami zadań ochronnych oraz spotkań konsultacyjnych będą przesyłane uczestnikom na bieżąco oraz umieszczane na stronie internetowej <http://krakow.rdos.gov.pl/>.

Spotkanie przebiegło zgodnie z założeniami.

Dokumentacja fotograficzna z II spotkania konsultacyjnego dla obszarów Natura 2000 Dębówka nad Rzeką Uszewką PLH120066 i Dolina rzeki Gróbki PLH120067, dn. 03.12.2018 r.; Szczurowa.

Fot.1. Rozpoczęcie spotkanie konsultacyjnego dla obszarów Natura 2000 Dębówka nad Rzeką Uszewką PLH120066 i Dolina rzeki Gróbki PLH120067

Fot.2. Wystąpienie Pani Dagmary Klimczak – koordynatora planów zadań ochronnych dla przedmiotowych obszarów Natura 2000

Fot.3. Wystąpienie Pana Pawła Nejfelda - wykonawcy ekspertyz fitosocjologicznej i entomologicznej dla poszczególnych obszarów Natura 2000

Fot.4. Uczestnicy spotkania dla obszarów Natura 2000 Dębówka nad Rzeką Uszewką PLH120066 i Dolina rzeki Gróbki PLH120067

Projekt POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000